

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 481/2020
29.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Тајјане Матковић Стефановић и Тајјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „Булевар Инвест“ ДОО Нови Сад, чији је пуномоћник Жика Суботин, адвокат из ..., против туженог „СП 10“ ДОО Нови Сад, чији је пуномоћник Игор Сињери, адвокат из ..., ради исплате, вредност предмета спора 5.183.520,84 динара, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2827/17 од 04.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 29.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2827/17 од 04.10.2018. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 1050/2016 од 03.03.2017. године ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати износ од 5.183.520,84 динара, са законском затезном каматом почев од 07.06.2016. године до исплате, као и на име трошкова парничног поступка износ од 271.663,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца за законску затезну камату на износ од 5.183.520,84 динара, почев од 05.04.2016. године до 06.06.2016. године. Ставом трећим изреке, укинута је решење о извршењу истог суда ИИв 303/16 од 17.06.2016. године.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2827/17 од 04.10.2018. године, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке и пресуђено је тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу плати износ од 5.183.520,84 динара, са законском затезном каматом почев од 07.06.2016. године до исплате, као и на име трошкова парничног поступка износ од 271.663,00 динара, као неоснован. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 227.968,00 динара.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужилац добија другостепену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију тужени је предложио да се ревизија тужиоца одбије као неоснована.

Врховни касациони суд је испитао добијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11...са изменама) и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се конкретно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка које су прописане као ревизијски разлог одредбом члана 407. Закона о парничном поступку.

Предмет тужбеног захтева је новчано потраживање у износу од 5.183.502,84 динара, са припадајућом законском затезном каматом.

Према утврђеним чињеницама, чланови друштва „Булевар Инвест“ ДОО Нови Сад, АА и ББ сачинили су Споразум о процени неновчаног улога од 24.11.2014. године, у којем су констатовали да су донели одлуку о спровођењу статусне промене издвајање уз оснивање новог привредног друштва „ВС 08“ ДОО Нови Сад. Одлуком о спровођењу статусне промене издвајање уз оснивање овог привредног друштва од 24.11.2014. године, одобрен је нацрт плана поделе за ту статусну промену. Јавнобележничким записом од истог датума АА и ББ, као чланови и сувласници друштва „Булевар Инвест“ ДОО Нови Сад, усвојили су и потписали план поделе друштва. Предмет статусне промене је издвајање дела имовине друштва преносиоца „Булевар инвест“ доо Нови Сад,, које наставља са обављањем делатности и пренос дела имовине и обавеза на друштво стицаоца „ВС 08“ доо Нови Сад, које се оснива том имовином. Планом поделе је предвиђено да друштво преносилац пренесе део своје имовине на друштво стицаоца издвајањем уз оснивање и део основног капитала на начин предвиђен планом поделе и то некретнине у вишепородичном стамбеном објекту у ..., ул. ... број ..., и то стан бр. ..., и бр ..., укупне номиналне вредности некретнине на дан 06.09.2011. године, у износу од 45.160.477,80 динара, односно 443.804,47 евра и новчана средства од 441,27 динара. Делатност друштва преносиоца је изградња стамбених и нестамбених зграда, као и делатност друштва стицаоца.

Решењима Агенције за привредне регистре од 05.02.2016. године, регистрована је промена оснивача привредног друштва „Булевар Инвест“ ДОО Нови Сад, тако је као члан са 100% удела уписан АА и промена оснивача привредног друштва „ВС 08“ ДОО Нови Сад, тако да је као члан са 100% удела уписан ББ. Затим је решењем Агенције за привредне регистре од 04.01.2016. године, регистрована је промена пословног имена туженог из ДОО „ВС 08“ Нови Сад у ДОО „СП 10“ Нови Сад. Решењем Пореске управе, Филијала Нови Сад1 од 04.04.2016. године, пореском обвезнику „Булевар Инвест“ ДОО Нови Сад, у поступку теренске контроле утврђено је да је друштво преносилац порески обвезник и у циљу отклањања неправилности утврђена је

непријављена обавеза за порез на додату вредност. Тужилац је измирио обавезу за ПДВ према Пореској управи по наведеном основу у износу од 5.183.520,83 динара.

На основу овако утврђених чињеница, првостепени суд је усвојио тужбни захтев тужиоца, налазећи да је обавеза туженог да у складу са међусобним договором у вези са статусном поделом у смислу члана 26. и 148. Закона о облигационим односима, као прибавилац непокретности сноси трошак ПДВ-а и тужиоцу плати утужени износ, јер је тужилац овај износ исплатио као порески обвезник, а износ ПДВ-а се обрачунава у цену и на тај начин преваљује на прибавиоца. Према оцени првостепеног суда приликом доношења одлуке о статусној промени, односно споразума о плану поделе оснивачи друштва преносиоца и будући оснивачи друштва стицаоца имали су у виду члан 6. Закона о порезу на додату вредност, те су наведени члан закона, тумачили на начин да ће друштво стицалац бити обвезник ПДВ-а, а да ПДВ не терети друштво преносиоца. На основу наведеног првостепени суд изводи закључак да је постојао споразум да два стана буду неновачни улог друштва стицаоца, а да друштво стицалац плати ПДВ.

Према становишту другостепеног суда, првостепени суд је погрешно применио материјално право, када је усвојио тужбени захтев. Полазећи од одредаба Закона о порезу на додату вредност, те Правилника о утврђивању преноса целокупног дела имовине, са или без накнаде, или као улог, код којег се сматра да промет добара и услуга није извршен („Сл. гласник РС“, бр.118/2012), другостепени суд закључују да у овом случају промет добара и услуга није извршен. Тужилац је платио ПДВ у утуженом износу, који му је решењем Пореске управе од 04.04.2016. године утврђен као пореском обвезнику. Имајући у виду наведено другостепени суд налази да се у конкретној ситуацији не могу применити одредбе члана 210. и 214. Закона о облигационим односима, јер нема неоснованог обогаћења на страни туженог. Зато је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца.

Према оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно одлучио да на страни туженог нема неоснованог обогаћења.

Тужилац у ревизији оспорава правилност примене материјалног права. Истиче да је првобитно договорена обавеза туженог да тужиоцу услед измене става Пореске управе плати износ ПДВ-а од 5.183.520,83 динара. Ревидент наводи да није спорно да тужени није измирио обавезу плаћања ПДВ-а код прве продаје у оквиру статусне промене, већ је то платио тужилац као порески обвезник. Истиче да је код те прве продаје имао право на увећану цену управо за плаћени износ ПДВ што је био договор законских заступника парничних странака од кога је тужени одустао у моменту када је тужиоцу требало да плати ПДВ који му је вратила пореска управа.

Наводи ревизије нису основани.

Одредбом члана 4. став 3. тачка 7. Закона о порезу на додату вредност, прописано је да се прометом добара у смислу овог закона сматра и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1. Закона о порезу на додату вредност, прописано је да се сматра да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није

извршен код преносиоца целокупне имовине или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност. Према ставу 2. истог члана закона, делом имовине из става 1. тачка 1. овог члана сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца дела имовине.

Одредбом члана 3. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, код којег се сматра да промет добара и услуга није извршен („Сл. гласник РС“, бр.118/2012), прописано је да пренос дела имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, сматра да промет добара и услуга није извршен је пренос дела имовине као пословне целине којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца тог дела имовине код: 1) статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва; 2) продаје, улагања, односно бестеретног давања; 3) наслеђивања. Пословном целином у смислу става 1. овог члана сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца, а чијијм преносом у моменту преноса онемогућено преносиоцу да обавља ту делатност.

Из образложења решења Пореске управе од 04.04.2016. године којим је тужиоцу као пореском обвезнику утврђена непријављена обавеза пореза на додату вредност у износу од 5.183.520,83 динара, произилази да када обвезник ПДВ (овде тужилац) који се бави изградњом и прометом грађевинских објеката, другом обвезнику (туженом) пренесе део имовине (два стана), при томе је преносилац задржао право располагања економско дељивим целинама реч је о преносу дела имовине на који је преносилац дужан да плати за промет тих добара обрачунати ПДВ по стопи од 10% у складу са Законом.

У конкретном случају пренет је део имовине тужиоца (два стана) који се бави изградњом и продајом објеката и економских дељивих целина у оквиру тих објеката на туженог у поступку статусне промене издвајање уз оснивање, који такође обавља делатност изградње и продаје објеката и економски дељивих целина у оквиру исте, при чему је преносилац дела имовине задржао право располагања на другим економско дељивим целинама, па је реч о преносу дела имовине који не представља пословну целину чијим је преносом преносиоцу онемогућено да обавља наведену делатност, тако да се промет сваког добра – стана у имовини која се преноси сматра посебним прометом, где је порески обвезник продавац, односно овде тужилац.

Тужилац је као порески обвезник и платио ПДВ након што је Пореска управа по обављеној теренској контроли код тужиоца донела решење од 04.04.2016. године. Тачно је да тужилац плаћање наведеног пореза могао да пренесе на туженог, али из приложене писмене документације не произилази да је тужилац пренео исти на туженог. Чињеница да у вредност непокретности које су предмет промета није урачунат ПДВ и да је Пореска управа променила став да у случају статусне промене не постоји основ за плаћање пореза на промет апсолутних права, не доводи до преваљивања обавезе плаћања ПДВ на туженог без изричитог писменог спораузма парничних странака у погледу наведене чињенице. Сходно томе правилан је закључак другостепеног суда да на страни туженог нема неоснованог обогаћења променом члана 210. Закона о облигационим односима, при чему је тужилац платио обавезу коју је по Закону морао да изврши. Чињеница да је тужени при каснијем промету непокретности (два стана) трећим лицима платио порез који му је враћен од стране пореске управе

накнадним решењем, не ствара обавезу према тужиоцу на исплату утуженог износа по основу члана 210. Закона о облигационим односима, како погрешно истиче ревидент.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану и одлучио као у изреци ове пресуде на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

На основу овлашћења из члана 165. став 1. Законом о парничном поступку, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији, јер са ревизијом није успео, по члану 153. Закона о парничном поступку, као и захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице у смислу члана 154. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић